

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3684

Vragen van het lid **Piri** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Moroccan authorities accused of trying to cover up Melilla deaths»* (ingezonden 28 juni 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 augustus 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Moroccan authorities accused of trying to cover up Melilla deaths»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op deze vreselijke gebeurtenissen waarbij tientallen mensen om het leven zijn gekomen?

Antwoord 2

De gebeurtenissen in Melilla vind ik verschrikkelijk. Ik sluit mij aan bij de uitspraken van Commissaris Johansson hierover die de situatie verontrustend noemt. Er zijn migranten overleden en gewond geraakt. Eveneens zijn er veel gewonden gevallen bij grenswachten, aan zowel de Marokkaanse als de Spaanse kant. Het is tevens zorgwekkend dat hier sprake is van een gewelddadige bestorming van de grens, die georganiseerd lijkt te zijn met betrokkenheid van mensensmokkelaars. De Europese Unie werkt met Marokko samen aan grensmanagement en het bestrijden van mensensmokkel. Marokko is hierin een belangrijke partner. Het verdedigen en bewaken van de grenzen dient te worden uitgevoerd conform de geldende Europese en internationale wet- en regelgeving. Deze samenwerking richt zich daarom mede op het toepassen en respecteren van mensenrechten en het beschermen van migranten.

¹ <https://www.theguardian.com/world/2022/jun/27/moroccan-authorities-accused-of-trying-to-cover-up-melilla-deaths>

Vraag 3

Hoeveel mensen zijn er volgens uw informatie precies omgekomen bij hun poging Melilla te bereiken?

Antwoord 3

Volgens officiële berichtgeving van de Marokkaanse autoriteiten zijn er 23 mensen omgekomen bij de bestorming van het hekwerk op 24 juni.

Vraag 4

Bent u het eens dat de bewering van de «Moroccan human rights association» dat lichamen door de Marokkaanse autoriteiten worden begraven zonder dat deze geïdentificeerd of onderzocht zijn, onderzocht moet worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Het kabinet beschikt niet over eigenstandige informatie die deze berichten bevestigt. Het kabinet acht onderzoek naar de doodsoorzaak van slachtoffers van evident belang evenals het vaststellen van de identiteit van de slachtoffers. De Marokkaanse Nationale Mensenrechtenraad (CNDH) heeft op basis van initieel onderzoek geconcludeerd dat er geen lichamen zijn begraven zonder te zijn onderzocht.

Vraag 5

Bent u bereid om zich achter het verzoek van Moussa Faki Mahamat, hoofd van de Afrikaanse Unie, te scharen voor een onafhankelijk onderzoek? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe vindt u dat dit onderzoek eruit moet zien?

Antwoord 5

Zowel de Afrikaanse Unie als de VN hebben opgeroepen tot een onderzoek. De Spaanse autoriteiten hebben inmiddels laten weten dat het Spaanse Openbaar Ministerie en de Spaanse Ombudsman een onderzoek zijn gestart. Marokko heeft de Nationale Mensenrechtenraad (CNDH) gevraagd een missie te sturen voor een onderzoek, waarvan de eerste bevindingen inmiddels zijn gedeeld. Nederland verwelkomt deze stappen en wacht de uitkomst van deze onderzoeken af.

Vraag 6

Bent u bereid om met uw Marokkaanse collega in contact te treden om het excessieve geweld te veroordelen en aan te dringen op een onafhankelijk onderzoek? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

In recente gesprekken met de Marokkaanse autoriteiten zijn ook de gebeurtenissen in Melilla aan de orde gekomen. Nederland heeft, aangegeven het zeer te betreuren dat bij deze bestorming zoveel slachtoffers zijn gevallen. Marokkaanse autoriteiten lieten weten dit ook te betreuren. Marokko heeft de Nationale Mensenrechtenraad (CNDH) gevraagd een missie te sturen voor een onderzoek. De eerste bevindingen zijn inmiddels gedeeld. Wij wachten de resultaten van het volledige onderzoek af.

Vraag 7

Kunt u duidelijkheid verstrekken over de rol van de Spaanse autoriteiten of het Europese agentschap Frontex bij de vreselijke gebeurtenissen?

Antwoord 7

Op dit moment beschikt het kabinet niet over informatie over wat zich precies heeft afgespeeld tijdens de tragische gebeurtenissen op 24 juni, en op welke manier de Spaanse autoriteiten of Frontex daarbij betrokken waren. Het Spaanse Openbaar Ministerie en de Spaanse Ombudsman zijn een onderzoek gestart. Ik vertrouw erop dat dit onderzoek meer duidelijkheid zal verstrekken over de gebeurtenissen in Melilla.

Vraag 8

Welke voorwaarden worden er gesteld aan EU-fondsen aan Marokko voor projecten op het gebied van migratie? Kunt u uitsluiten of het buitensporige optreden van de Marokkaanse autoriteiten direct of indirect daarmee gefinancierd is?

Antwoord 8

De EU werkt nauw samen met Marokko op het gebied van grensbeheer. Marokko is een belangrijke en strategische partner als het gaat om het tegengaan van irreguliere migratie en het bewaken van de buitengrenzen. Op 8 juli jl. kwamen de Europese Commissie en Marokko overeen hun partnerschap te hernieuwen. Dit partnerschap is gericht op bestrijding van mensen-smokkelnetwerken, met name na de opkomst van nieuwe, gewelddadige methoden die door dergelijke criminele netwerken worden toegepast. Momenteel lopen er in Marokko projecten op het gebied van migratie die grotendeels zijn gefinancierd uit het *EU Emergency Trust Fund for Africa*. Het betreft hier met name steun voor grensbeheer en het tegengaan van mensenhandel en -smokkel. De EU draagt bij in de vorm van begrotingssteun en andere vormen van financiële en in natura steun.² In de algemene voorwaarden die de EU stelt aan het verstrekken van begrotingssteun is opgenomen dat overheden EU fundamentele waarden op het gebied van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat moeten naleven.³ Voor wat betreft de programma's onder het EUTF die toezien op geïntegreerd grensbeheer, is respect voor mensenrechten ook expliciet opgenomen in de doelstellingen. Programma's uit het EUTF worden doorlopend onderworpen aan monitoring en evaluatie door implementerende partners, de EU-delegatie ter plaatse en onafhankelijke experts. Programma's voor begrotingssteun worden daarnaast, net zoals alle ontwikkelingsprojecten met derde landen, geëvalueerd door middel van *audits* door de Europese Rekenkamer.

Vraag 9

Bent u op de hoogte van de structurele mishandelingen van mensen door de Marokkaanse autoriteiten in vluchtelingenkampen in de omgeving van Melilla?⁴ Bent u bereid dit ook aan te kaarten bij uw Marokkaanse collega?

Antwoord 9

Ik ben bekend met deze berichten uit de media. Ik beschik niet over eigenstandige informatie die deze aantijgingen bevestigen. Het is bekend dat er irreguliere migranten verblijven in de bossen rond Nador. Het beschermen van migranten voor criminele netwerken is onderdeel van de dialoog tussen de EU en Marokko en onderdeel van de EU inzet in Marokko.

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2022-02/EUTF_morocco_fr.pdf

³ https://ec.europa.eu/europeaid/budget-support-guidelines_en

⁴ <https://amp.france24.com/en/live-news/20220626-violence-at-spanish-enclave-sparks-fear-of-worse-to-come>